

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3259/2019. (X. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.21.866/2017/10. számú ítélete alaptörvény-ellenessége megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó Sherpa Team Kft. (a továbbiakban: indítványozó) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Kúria Pfv.IV.21.866/2017/10. számú ítélete, és ezzel összefüggésben a Budapest Környéki Törvényszék 6.P.20.151/2014/55. számú és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.903/2016/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását és megsemmisítését.
- [2] 1.1. A bírósági eljárásban felperesként érintett indítványozó egy törökbálinti beruházás területén – több más céggel együtt – végzett munkát. A beruházás építési területén több nagy értékű munkagépet, illetve egyéb berendezéseket is tároltak. Egy másik kft. 2009 nyarán a beruházás területén tárolta a perrel érintett lánctalpas kotrógépét. Miután a másik kft. befejezte a munkáit a beruházás területén, folyamatosan szállította el a gépeit a területről. Az indítványozó és a másik kft. között a cégek eszközállományait is érintő elszámolási vita alakult ki, amelynek eredményeként a másik kft. képviselői 2009. november 17-én a perbeli kotrógépét az illetékes rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: alperes) állományához tartozó rendőrök jelenlétében elszállították.
- [3] Az indítványozó tulajdonosának feljelentése alapján a Budaörsi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya előtt 13010-4728/2009.bü. szám alatt ismeretlen tettesrel szemben jelentős értékre elkövetett lopás bűntettének megalapozott gyanúja miatt indult nyomozás.
- [4] A másik kft. 2009. november 20-án a perbeli kotrógépét 16 250 000 forint vételárért eladta a harmadik kft.-nek, amely a vételárat megfizette. A másik kft.-vel szemben 2010. augusztus 25-én felszámolási eljárás indult, amelynek eredményeként a cég 2012. szeptember 28-án jogutód nélkül megszűnt.
- [5] A megindult büntetőeljárás során a Budaörsi Rendőrkapitányság a 2010. december 13-án kelt határozatával a perbeli kotrógépét a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: régi Be.) 151. § (2) bekezdése alapján lefoglalta, és a régi Be. 154. § (1) bekezdése alapján annak megőrzésével a harmadik kft. ügyvezetőjét bízta meg.
- [6] A Budaörsi Rendőrkapitányság a 2012. február 1-jén kelt határozatával a régi Be. 109. § (1) bekezdés *b*) pontja alapján a nyomozást megszüntette, figyelemmel arra, hogy a nyomozás adatai alapján nem volt megállapítható bűncselekmény és eredmény az eljárás folytatásától sem volt várható.
- [7] A Budaörsi Városi Ügyészség 2011. december 7-én kelt utasítására a Pest Megyei Rendőr-főkapitányság Budaörsi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztálya a 2012. január 25-én kelt határozatával a lefoglalást megszüntette és elrendelte a kotrógép kiadását a harmadik kft.-nek. Az indítványozónak a lefoglalás megszüntetésével szemben benyújtott panaszát a Budaörsi Városi Ügyészség a 2012. március 5-én kelt B.6526/2009/18. számú határozatával elutasította. A Budaörsi Városi Ügyészség a 2012. május 2-án kelt B.6526/2009/21. számú határozatával az indítványozóak a nyomozást megszüntető határozat ellen bejelentett panaszát is elutasította.
- [8] 1.2. Az indítványozó keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 17 250 000 forint és kamatai megfizetésére kártérítés jogcímén. Az indítványozó álláspontja szerint az alperes azzal, hogy a tulajdonát képező lánctalpas kotrógépét a foglalást követően a harmadik kft.-nek adta ki, kárt okozott.

- [9] 1.3. A Budapest Környéki Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a per érdeme tekintetében helybenhagyta, egyebekben – az indítványozó által fizetendő kereseti illeték összege vonatkozásában – megváltoztatta.
- [10] 1.4. A Kúria a Pfv.IV.21.866/2017/10. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [11] A Kúria kiemelte, hogy a jelen eljárásban a bíróságoknak azt kellett megítélniük: az alperes a kártérítési felelősséget megalapozó módon, felróhatóan járt-e el, amikor a kotrógép munkaterületről történő elszállítása során nem intézkedett, illetve a lefoglalás megszűnésekor a kotrógépet nem az indítványozónak adta ki.
- [12] A Kúria álláspontja szerint az eljáró bíróságok okszerűen jutottak arra a következtetésre, hogy 2009. november 17-én a munkaterületen megjelent – az alperes állományába tartozó – rendőrt intézkedési kötelezettség nem terhelte, miután a helyszínen kialakult vitás helyzetben az indítványozó a tulajdonjogát hitelt érdemlően és egyértelműen igazolni nem tudta.
- [13] A Kúria – utalva a régi Be. 155. § (2)–(4) bekezdéseiben foglaltakra – megállapította, hogy a lefoglalás megszüntetése esetén a dolgot – főszabályként – annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt, és ezt kétséget kizáró módon igazolta. Ha a tulajdonjog igazolása kétséget kizáró módon nem történik meg, a kiadás jogszabályban előírt sorrendjét követve legvégül annak kell kiadni, akitől a dolgot lefoglalták. A Kúria álláspontja szerint helytállóan utalt arra a másodfokú bíróság, hogy a büntetőeljárás keretében a nyomozhatóságnak nem feladata a jogosult kilétének megállapítása, ezért okszerűen járt el az alperes, amikor a régi Be. 155. § (4) bekezdése alapján a vitás tulajdoni helyzetben a lefoglalt gépet annak adta ki, akitől azt lefoglalták.
- [14] 2. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, és XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [15] 2.1. Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben hivatkozott arra, hogy tulajdonjogát 2009. november 17-én jogellenes magatartással elvonták. A büntetőeljárás során az alperes határozatai figyelmen kívül hagyták az indítványozó tulajdonjogát megalapozó okirati bizonyítékokat. Ennek következtében az indítványozót a tulajdonjoga elvonása, illetve annak kiüresedése miatt kár érte.
- [16] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok nem vizsgálták körültekintően a tulajdonjoggal kapcsolatos kérdéseket, bizonyítékokat, indítványokat, nem vonták le a megfelelő következtetéseket, így döntéseik sértik az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését.
- [17] 2.2. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelme azért állapítható meg, mert a bíróságok kirívóan okszerűtlenül értékelték a bizonyítékokat, így különösen a tulajdonjog kérdésében az adásvételi szerződést nem vizsgálták, és azzal összefüggésben az iratellenességet nem kísérelték meg feloldani, valamint egyes tanúvallomásokat figyelmen kívül hagytak, továbbá más eljárásban tett tanúvallomásokkal való ellentmondásokat nem tisztáztak.
- [18] 3. Az Alkotmánybíróságnak mindenképp azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [19] Az Alkotmánybíróság ugyanakkor már előjáróban hangsúlyozza, hogy az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát. A jogszabályokat ugyanis a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [20] 3.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy a határidőben benyújtott indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [21] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogilag értékelhető indokolás hiányában az indítvány nem alkalmas érdemi elbírálásra [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Nem alkalmas ezért az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés [3075/2016. (IV. 18.) AB határozat, Indokolás [19]; 3231/2016. (XI. 18.) AB

- határozat, Indokolás [26]). Az elégtelen indokolás miatt akadály a érdemi elbírálásnak az is, ha a támadott bírói döntés és az Alaptörvény megjelölt rendelkezése között nem állapítható meg összefüggés, vagy az alkotmányjogi értelemben nem releváns {3067/2016. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [13]; 3187/2017. (VII. 14.) AB végzés, Indokolás [9]; 3198/2017. (VII. 21.) AB végzés, Indokolás [9]; 3063/2018. (II. 20.) AB végzés, Indokolás [27]}.
- [22] Az adott esetben az indítványozó részben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét állította. Az indítványozó által előadott indokok ugyanakkor az alkotmányos tulajdonvédelemmel nem állnak alkotmányjogi-lag értékelhető összefüggésben. Amint ezt a Kúria is kiemelte ítéletében: a jelen eljárásban nem azt kellett eldönteni, hogy az indítványozó által hivatkozott bizonyítékok a kotrógépre vonatkozó adásvételi szerződés érvényességét, vagyis az indítványozó tulajdonjogát alátámasztják-e, hanem azt kellett megítélni, hogy az alperes kártérítési felelőssége fennáll-e a kotrógép elszállítása vagy a lefoglalás megszüntetésekor a kiadása miatt.
- [23] Az indítványozó ezáltal nem igazolta, hogy a Kúria jogértelmezése valóban felvetné az Alaptörvény XIII. cikkének a relevanciáját, illetve, hogy a bírói jogértelmezés és a hivatkozott alapjogok között releváns összefüggés állna fenn. Az indítvány érdemi vizsgálatának ezért ebben a vonatkozásban az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja alapján nem volt helye.
- [24] 3.2. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [25] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét lényegében azért állította, mert az eljáró bíróságok – álláspontja szerint – okszerűtlenül és hiányosan értékelték az előterjesztett bizonyítékokat. Ezzel összefüggésben ugyanakkor hangsúlyozza az Alkotmánybíróság a következőket.
- [26] A bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok, végső soron a Kúria feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24]; 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.
- [27] Az indítványozó által előadott érvek ezért az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoznak meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem.
- [28] 4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében és 29. §-ában írt befogadási kritériumoknak. Erre tekintettel az indítványt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. október 15.

Dr. Balsai István s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/677/2019.

